

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами соціологічного дослідження
«ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬОЮ (ПРОФЕСІЙНОЮ) ПРОГРАМОЮ
(«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»)»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою («Педагогіка вищої школи»)» було проведено у листопаді 2021-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (листопад 2021),
- аналіз даних (грудень 2021),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (грудень 2021).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Педагогіка вищої школи» (II (магістерський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяли участь 41 респондент/-ка, що складає 68,3 % від загальної кількості здобувачів/-ок ОП «Педагогіка вищої школи». Розподіл за роками навчання: 1-й курс – опитані 19 осіб (що склало 46,3 % від загальної кількості опитаних), 2-й курс – 20 осіб (48,8 %), ще 2 особи не вказали свій курс навчання.

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші запитання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності здобувачів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ),

певної освітньої програми («Педагогіка вищої школи») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1).

Переважає більшість здобувачів/-ок задоволені вибором університету, освітньою програмою та роботою кафедр. Повністю або радше задоволених виявилось 95,1; 95,1 та 95,2 % відповідно. Необхідно підкреслити, що незадоволених (радше незадоволених та абсолютно незадоволених) вибором університету та освітньою програмою не було виявлено. Радше незадоволених роботою кафедр — 2,4 %. Відповідь «У чомусь так, у чомусь – ні» стосовно вибору університету та освітньої програми обрали однакова кількість здобувачів/-ок, а саме, 4,9 %; стосовно роботи кафедр таких відповідей було 2,4 %.

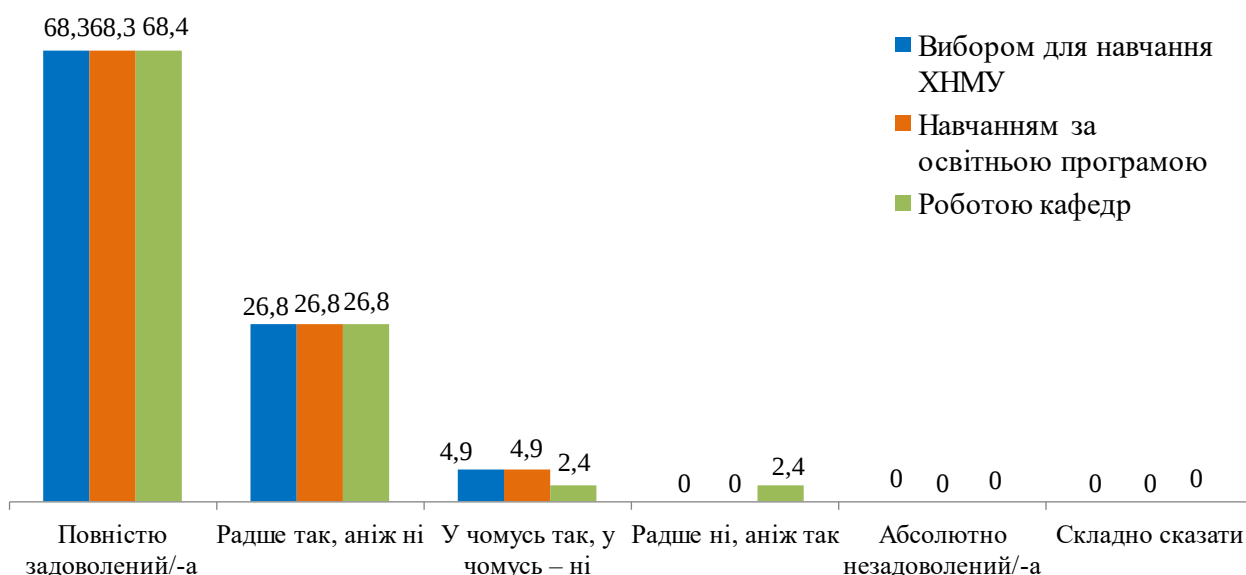

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю або радше співпали для більшості здобувачів (87,9 %). Здобувачів/-ок, очікування яких абсолютно не співпали чи радше не співпали, виявилось 2,4 %. Варіант «У чомусь так, у чомусь – ні» обрали 7,3 %. Не змогли відповісти на питання 2,4 % опитаних.

Переважна більшість здобувачів/-ок (80,4 %) позитивно оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Близько п'ятої частини, 19,6 % респондентів/-ок, займають серединну позицію. Таких, які негативно ставляться до якості освіти в університеті не було виявлено, як не було і таких, які утримались від відповіді.

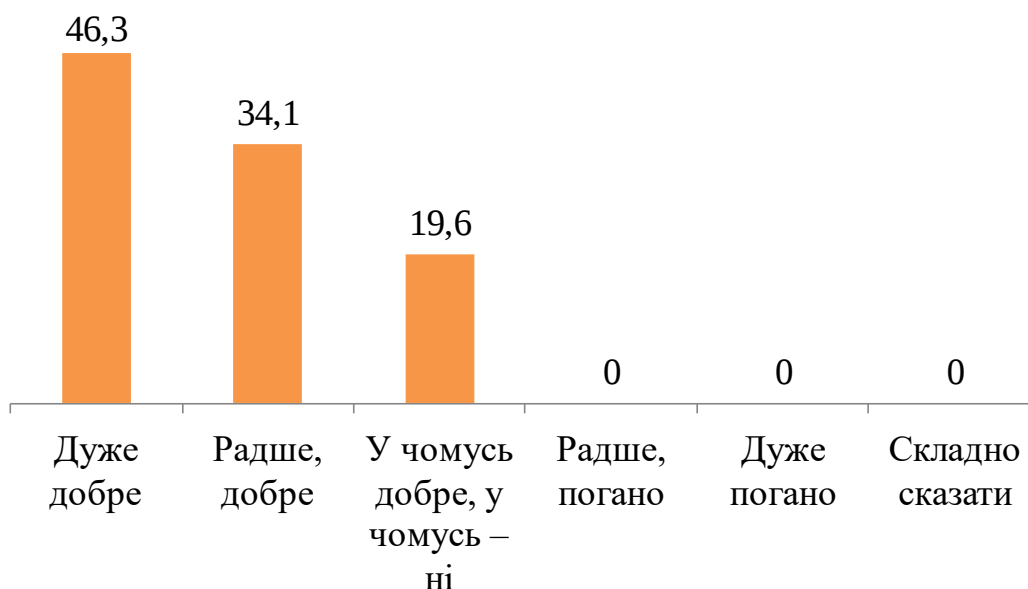

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що переважна більшість опитаних (90,2 %) погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні, а також 87,8 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми покладають насамперед на самих себе та на адміністрацію університету. Так, 75,6 % опитаних відповіли, що саме здобувачі впливають на забезпечення якості освіти повною мірою, а 70,7 % обрали варіант відповіді «Адміністрація університету». Значна кількість опитаних (65,9 %) вважають, що завідувачі кафедр впливають на якість освіти. Викладачі посідають четверту позицію

(58,5 %), але Міністерство освіти та науки України «відстає» не набагато (56,1 %). Роль Навчально-наукового інституту якості освіти, згідно оцінкам здобувачів/-ок, найменша у порівнянні із результатами інших «агентів впливу», разом із цим, більше половини опитаних (53,7 %) вважають, що ННІ ЯО в повній мірі впливає на якість освіти.

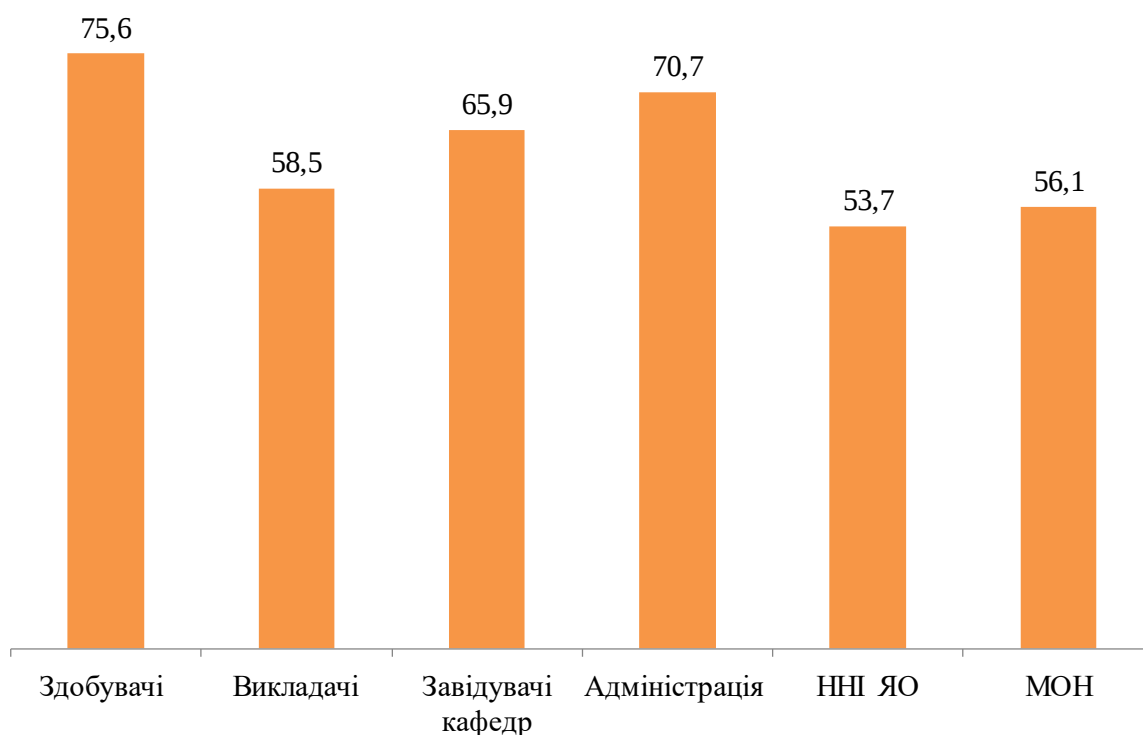

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, загалом більшість опитаних підтвердили свою поінформованість (див. рис. 4). Рівень поінформованості про цілі та завдання навчання був найбільшим (це зазначили 90,2 % респонденток/-ів).

Поінформованість про зміст, методи та форми навчання, а також про критерії оцінювання був однаково високим, на рівні 87,8 %.

А найменший відсоток поінформованих (який тим не менш, склав більшість серед опитаних), 80,5 %, стосувався поінформованості про очікувані результати навчання.

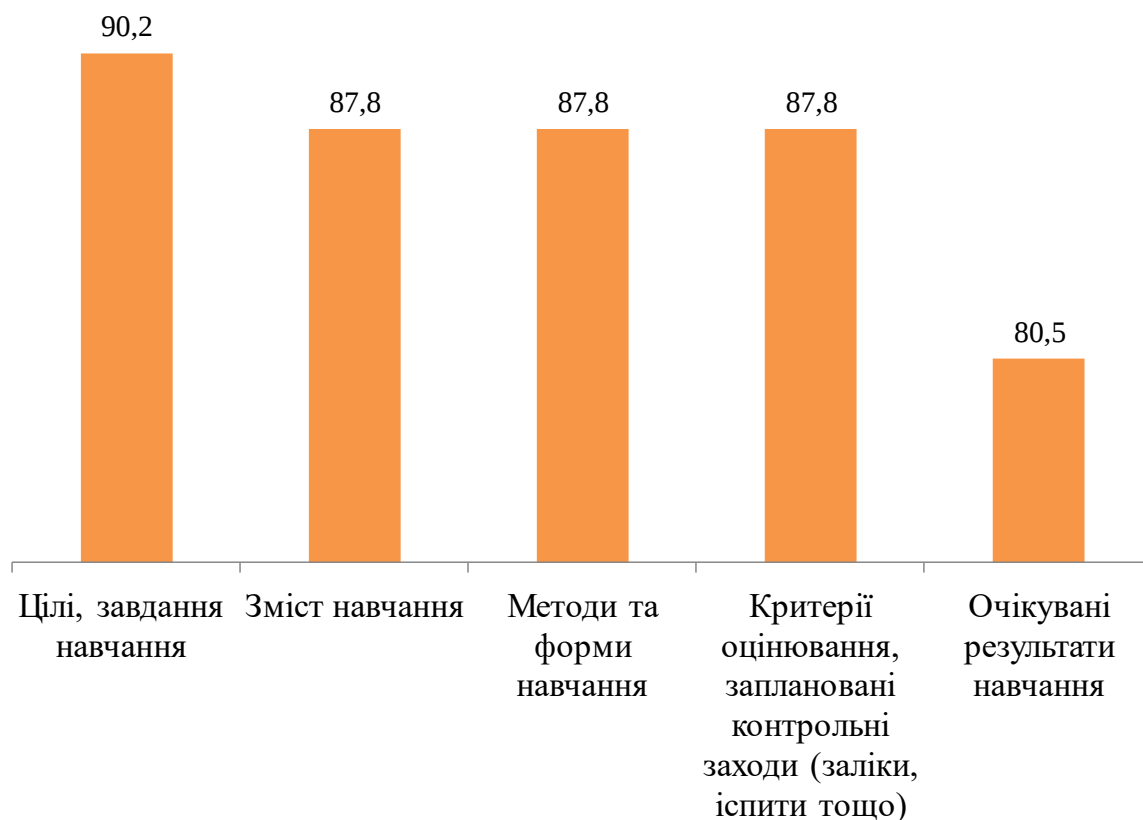

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Переважна більшість опитаних (95,1 %) повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості; радше незадоволених та абсолютно незадоволених не виявлено. Ще 4,9 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні».

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «розповідь, пояснення», «демонстрація презентації» та «обговорення» (про них згадали відповідно 90,2 %, 82,9 % та 73,2 % респонденток/-ів). Рідше здобувачі згадували про використання рольових ділових ігор (17,1 %), симуляційного обладнання (22 %) та письмових творчих робіт (26,8 %).

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Більшість опитаних, 78,0 %, вважають застосовані методи і форми ефективними, а 75,6 % — сучасними та інноваційними. 85,4 % опитаних вважають застосовані форми і методи викладання відповідними їхній освітній програмі. Неефективними ці методи вважають 2,4 % респондентів/-ок, несучасними — 7,3 % та 4,9 % не вважають їх відповідними освітній програмі.

Трохи більше половини здобувачів/-ок (51,2 %) мають суттєвий чи обмежений вплив на методи та форми викладання; таких, що не мають впливу, виявилось 26,8 %, утруднились із відповіддю 22 %.

Тільки 22 % респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. Але більшість із тих, кого залучили, 88,9 %, вважають, що їхні пропозиції були враховані.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6). 90,2 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів, 9,8 % вказують на те, що таку можливість надають окремі викладачі. Про відсутність такої можливості ніхто з респондентів/-ок не повідомив.

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, переважна більшість опитаних (90,2 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів. Протилежну думку підтримує 4,9 % опитаних, та 4,9 % респондентів/-ок не мають щодо цього певної думки. Більшість здобувачів/-ок, 75,6 %, вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7). Результати аналізу показують, що студенти загалом

виставляють добрі оцінки (середній бал – 4,4 із 5) із незначним коливанням – від 4,3 (так оцінили «залученість до занять професіоналів-практиків», «можливості для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії», «чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання», «методичне забезпечення самостійної роботи», «навантаження» та «співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою») до 4,5 («логічна послідовність вивчення навчальних дисциплін»).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Відкрите запитання анкети стосувалися покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповідь надали 10 респонденток/-ів).

70 % відповідей не містили пропозицій, підкреслювалось, що якість освіти у ХНМУ на високому рівні:

«Пропозицій немає»;

«Я вважаю, що якість освіти в ХНМУ на достатньому рівні»;

«Усім задоволений»;

«Все влаштовує, дуже зручно відвідувати лекції в дистанційному форматі»;

«Дякую, все добре»;

«Немає»;

«Все добре».

Серед пропозицій були такі:

«Треба наводити контакти з лікувальними закладами, щоб покращити навчання в галузі медицини»;

«Прибрати з ОП Педагогіка вищої школи СЕБД і фіз. виховання»;

«Налагодити роботу АСУ».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності зі всіма запропонованими пунктами. Найбільша обізнаність була продемонстрована здобувачами/-ми із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (90,2 %), з порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін (про це знають 85,4 % опитаних), а також із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів, сприяння їхньому здоров'ю (85,4 %).

Найменше здобувачі обізнані з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (73,2 %), з порядком оскарження результатів заліків, іспитів (75,6 %), з інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (75,6 %).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Найбільше респондентки/-ти задоволені рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (92,7 %), рівнем консультативної підтримки з боку кафедр (92,7 %), рівнем безпеки перебування в університеті (90,2 %) та рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету.

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Найменше здобувачі/-ки задоволені рівнем соціальної підтримки (58,5 %), порядком оскарження результатів заліків, іспитів (70,7 %), порядком перескладання заліків і іспитів (73,2 %).

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 14,6 % здобувачів, з яких 66,7 % задоволені взаємодією із представниками психологічної служби.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. 7,3 % опитаних під час навчання мали конфлікти з викладачами; 7,3 % — з представниками адміністрації, а 4,9 % конфліктували з іншими здобувачами освіти.

Респонденти/-ки мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт, жодної змістовної відповіді про сутність конфлікту надано не було.

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою. Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває комунікабельність (73,2 %), вміння самостійно приймати рішення (68,3 %), вміння критично мислити (65,9 %) та відповідальність за власні дії (63,4 % опитаних), тоді як розвитку таких навичок, як «вміння вести за собою»

(29,3 %) та «навички співпереживання» (26,8 %) університет має приділити більше уваги.

Переважна більшість опитаних (78 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет. Незадоволеними виявилися 4,9 % респондентів/-ок, а варіант відповіді «Складно сказати» обрали 17,1 % здобувачів, які взяли участь у дослідженні.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11). Студентські «оцінки» є позитивними: 63,5 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою.

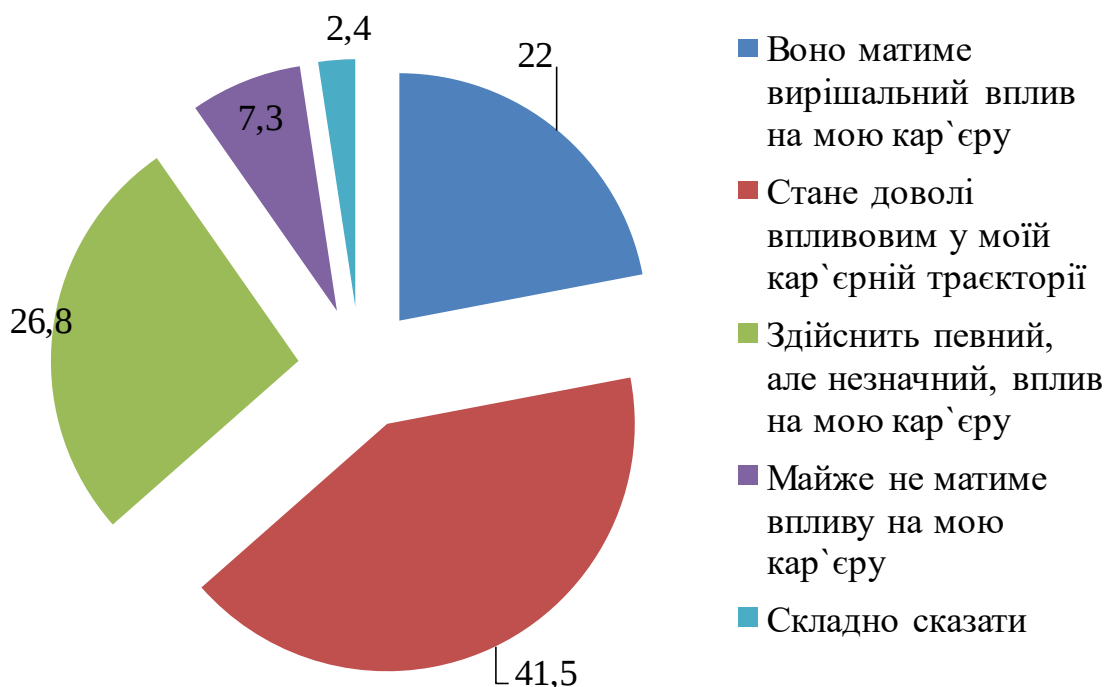

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Натомість тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, було 7,3 %.

Аналітичний звіт виконала 10.12.2021.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and lines, likely representing the initials or full name of the signatory.

Дзюба О.М.